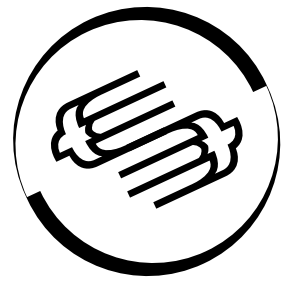

Svalebladet

2002

**Skuffede forventninger
og 11. september**

Valget i Bangladesh

**Indisk politik i de
senere år**

**Kvinder i den globale
økonomi**

Overgreb på hinduer

Verden på vippen

Indhold

Leder	2
Skuffede forventninger	3
Valg i Bangladesh	4-5
Temanumre gennem 20 år	6-7
Politiske forhold i Indien	8
Kvinder i den globale økonomi	10
Overgreb på hinduer	11
Overgreb på religiøse minoriteter og civilsamfund	11
Globaliser kampen, globaliser håpet	12

Svalebladet 2002

Redaktion:

Lene Gilby, Lis Rasmussen Kazal, Lone Eskesen, Hanne Rouf, Mette Henriksen, Mette-Marie Jensen, Katrine Tonboe

Ansv. red.: Mette Henriksen

Oplag: 1.500

Tryk: Trykcentralen Fyn, Kerteminde

Lay-out, sats og montage:
KnowHouse KreativGrafisk

Forsidefoto:

Verden på vippen. Collage: Lene Gilby

Kritik, artikler, kommentarer og billeder modtages gerne

Husk at melde adresseforandring til kontoret på Østerbrogade. Det letter vores arbejde og sparer porto

Verden på vippen

Globaliseringstoget drøner af sted og alligevel er det som om, at vi - og de - trækker os sammen om os selv og vores, imens uligheden bliver stadig større.

Ligesom i Danmark var der valg i Bangladesh sidste efterår. Både i Danmark og i Bangladesh er det oppositionen, der er kommet til magten og begge valg vil få konsekvenser for Svalernes samarbejdspartnere i Bangladesh. Herhjemme har venstre proklameret at netop Bangladesh er en af de lande, hvor man vil skære i ulandsstøtten.

Jørgen Harboe, der var i Bangladesh under selve valghandlingen beskriver i sin artikel, sine oplevelser af forløbet. Senest har Lis Rasmussen Kazal i januar måned i år været i Bangladesh for Svalerne og har på sin rejse rundt i landet oplevet de negative konsekvenser af Begum Khaleda Zias store sejr med det nationalistiske parti (BNP), der op til valget allierede sig med det islamiske parti, dette betyder at minoriteterne rammes, hvor den største gruppe er hinduer.

I artiklerne fra Bangladesh er det beskrevet, hvordan især hinduminoriteten bliver forfulgt, men forklaringerne på hvorfor er modsatrettede. Begge de store partier i landet bliver beskyldt for at stå bag forfølgelsen af minoriteterne, og forklaringerne

på hvorfor netop de skulle stå bag forfølgelserne er meget plausible.

Man kan spørge sig selv om vores valgkamp herhjemme var en pendant til det Bangladeshiske valg mht. minoritetsgrupper - eller måske på vej hertil.

For nogle år tilbage fik det hindunationalistiske parti (BJP) magten i Indien, og det var frygtet, at det ville få store konsekvenser for minoriteterne i Indien. I N.J. Jensens artikel inde i bladet bliver det nyere politiske system i Indien beskrevet, og hvordan BJP er nød til at nedtone de hindunationalistiske sager, for at få støtte til deres regering fra de regionale partier.

Vi mener, at man sender nogle meget negative signaler til det internationale samfund ved at skære i bistandshjælpen herhjemme, men at man i stedet kritisk burde se på hvordan bistandspengene bruges. Målet med Svalernes arbejde er at bidrage til en mindre ulighed på rig og fattig, en opgave vi kan bidrage med ved at støtte oplysningen for de fattige i Bangladesh og Indien.

Lene Gilby og Mette Henriksen

MÅLSÆTNING:

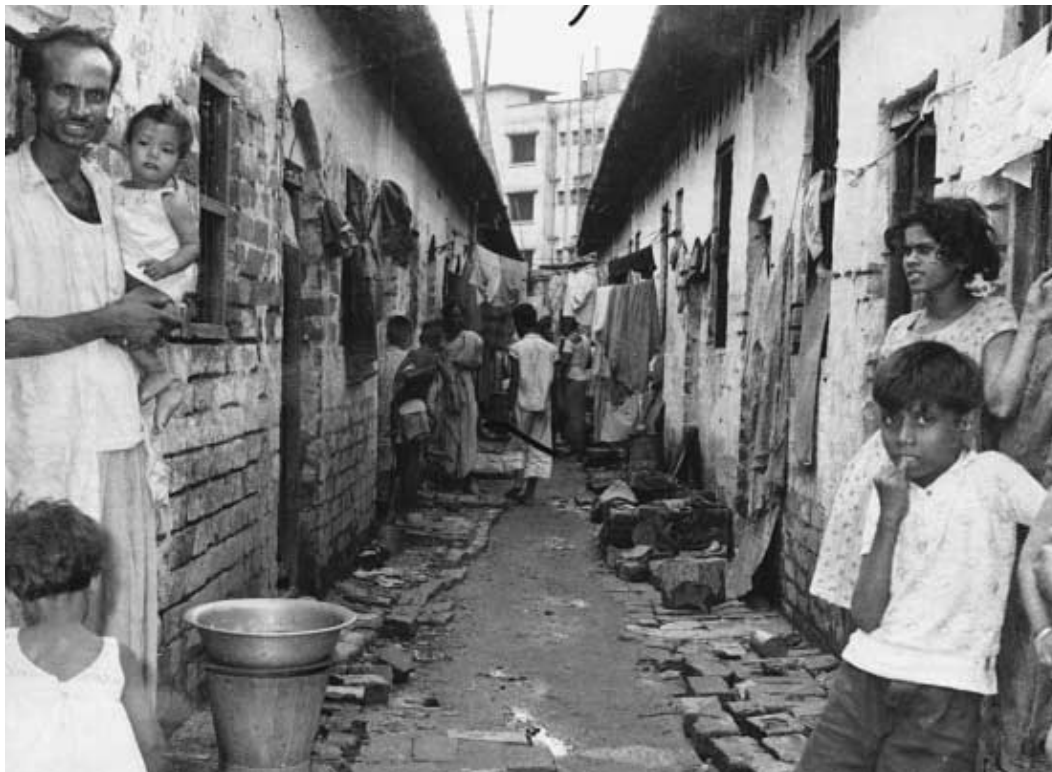
At reducere spædbørnsdødelighed med 2/3

Fra 1990 til 1999 blev dødeligheden for børn under 5 år reduceret fra 93 til 80 per 1000 levende fødte børn.

I Afrika syd for Sahara er dødeligheden for spædbørn under 5 år på over 170 per 1000 levendefødte, og regionen har haft færre fremskridt end øvrige regioner.

Kilde: Human Development Report 2001, UNDP.

Skuffede forventninger og 11. september

Knud Vilby mener, at fattigdom er en af mange aspekter omkring 11. september. Foto: Sealearkiv.

“Den informationsfrihed og pressefrihed, vi hylder i vest, ses i denne situation som et led i vestlig kulturimperialisme, der dominerer alle de store internationale medier, og som via pornografi og kommercialisme søger at underminere andre kulturer, herunder islam.”

Af Knud Vilby

Der er naturligvis ingen enkelt forklaring på den terrorisme, der førte til 11. september. Man kan ikke blot tale om fattigdom som en årsag, for lederen var ikke fattige. Man kan heller ikke blot se terrorismen som et opgør med Vesten, for mange af de religiøse fundamentalister er også meget kritiske overfor deres egne udemokratiske arabiske regeringer.

Man kan derfor heller ikke bare påstå, at religiøs fanatisme eller terrorisme kunne være undgået, hvis USA havde optrådt mindre arrogant og ejeragtigt overfor verden, eller hvis det stadigt voksende skel mellem rige og fattige var blevet udlignet.

Så enkelt er det ikke. På den anden side er det ganske klart, at risikoen for terrorisme og religiøs kamp vokser i takt med en voksende USA-domineret vestlig kulturel

og økonomisk global dominans i samspil med en økonomisk udvikling, som øger uligheden dramatisk. Derfor er der naturligvis alligevel en politisk-social sammenhæng.

11. september var en chokerende overraskelse for os alle. Men når det er sagt, er det også vigtigt at understrege, at nogle af mekanismerne bag har været beskrevet i ganske mange år.

I 1998 udgav jeg på Gyldendal bogen "Den globale Rejse" om verdens udvikling og globalisering. Afsnittet om religion indeholdt det følgende afsnit, og tankerne bag var som det fremgår i høj grad baseret på analyser og vurderinger, der nu er ti år gamle:

"Udviklingen i den arabiske verden er sket i en vekselvirkning mellem religiøse, politiske og økonomiske kræfter. I dette århundrede er debatten om de centrale værdier i den arabiske verden

domineret af to grupper af intellektuelle: dels ulamaerne, dvs. De religiøse lærde, som siden middelalderen har været herskernes rådgivere, dels og i stigende grad af en ny gruppe af veluddannede, unge akademikere, præget af europæisk tænkning og ofte med europæisk uddannelse.

I kritikken af den europæiske kolonialisme i den arabiske verden blev "europæisk tænkning" i kolonitiden mere og mere fremherskende. Unge arabere krævede "frihed, lighed og broderskab" i kampen mod kolonimagten, og "socialisme" som svar på europæisk udbytning af de underordnede kolonier.

Afkoloniseringen førte til forandringer, som pegede i vestlig og moderniserende retning. De nye stater fik autoritære, ofte udemokratiske regeringer, men der blev satset på en omformning og modernisering af statens rolle f. eks. i lande som Algeriet, Ægypt-

ten og Irak og endnu tidligere Iran. Trods investeringer i uddannelse og økonomisk udvikling opstod der dog ny frustration. Den økonomiske udvikling afskaffede ikke fattigdommen. Mange unge blev fattigere end deres forældre, selv om de havde en uddannelse, der var bedre.

De autoritære politiske systemer gav dem ikke mulighed for reel politisk indflydelse. Derfor greb nogle af de unge fat i religionen, men på en ny måde. De forkastede ulamaernes traditionelle tolerante koran-tolkning, og de kasserede den europæiske intellektuelle moderniserings-tænkning. De blev en tredje religiøs og intellektuel kraft. Professor Giles Keppel fra Institutet for Politiske Studier i Paris skrev i 1991, at i "denne dybe krise blev de hellige skrifter til en redningskrans for de unge arabere, der vel havde taget en universitetseksamen, men ikke desto mindre var marginaliserede alligevel. De tilegnede sig disse

skrifter som et virkningsfuldt instrument i protesten mod den sociale orden." (Tidsskriftet HUG, 1991).

De valgte en "revolutionær" tolkning af koranen for at sætte et stort spørgsmål ved den sociale orden og magthavernes legitimitet.

Den revolutionære tolkning fører til krav om religiøs renhed og reislamisering af samfundet, samtidig med at den indre økonomiske ulighed angribes, og "undergravede" vestlige værdier eller mangler på værdier forkastes. Den religiøse kamp og kulturkampen kan i denne sammenhæng ikke skilles ad. Den informationsfrihed og pressefrihed, vi hylder i vest, ses i denne situation som et led i vestlig kulturimperialisme, der dominerer alle de store internationale medier, og som via pornografi og kommercialisme søger at underminere andre kulturer, herunder islam."

Valget i Bangladesh

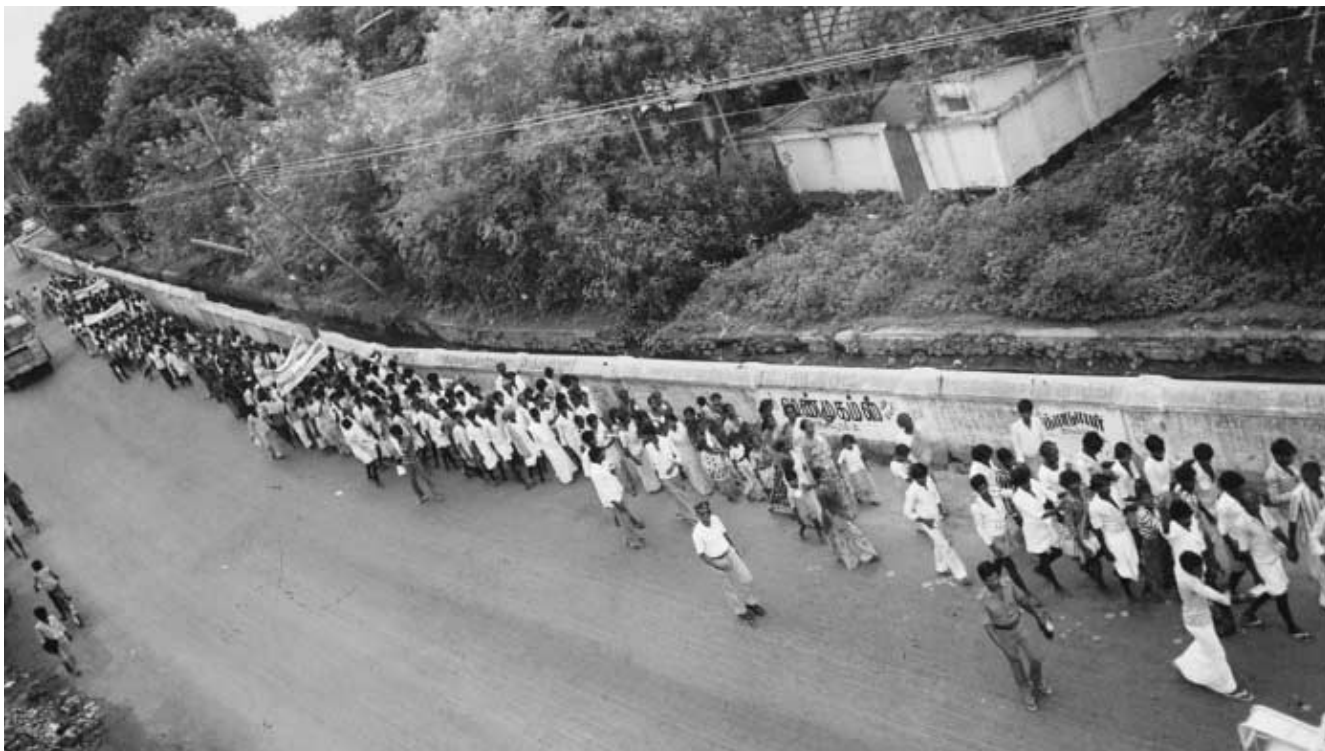

Foto: Svalenkvær

Befolkningen har taget demokratiet til sig, - nu mangler vi bare politikerne

Af Jørgen Harboe

Valgdagen 1. oktober 2001 var en fredelig dag i Bangladesh. Kun seks mennesker blev dræbt og nogle få hundrede såret, skrev aviserne.

En af de døde var en observatør fra et politisk parti. Han blev hakket ihjel. En anden blev dræbt ved skud fra politiet. En tredje blev tæsket til døde.

Ugerne før havde været hede. Mindst 50 mennesker blev dræbt og 3.000 såret fra 5. til 25. september. I alt rapporterede pressen om 250 døde og 5.000 sårede som følge af politisk vold i valgkampens sidste måneder.

Valgkampen var med andre ord en rå og blodig affære, mens valgdagen var lys og glad. I alt fald i Khulna-distriktet, hvor jeg opholdt mig. Solen skinnede.

Kvinderne stod i lange køer foran valgstederne fra tidlig morgen. De fleste virkede opstemte og stolte over demokratiet, der fejrede 10 års fødselsdag i 2001.

Det blå stempel

Da det hele var overstået gjorde EU-kommissionens 72 observatører boet op. Hvad gik godt og hvad gik skidt? Var det et rigtigt

demokratisk valg, som fortjente det blå stempel?

Regeringspartiet Awami-ligaen havde tabt, og ministerpræsident Sheikh Hasina måtte træde tilbage. Så meget var sikkert.

Awami-ligaen (AL) havde haft 176 pladser og det absolutte flertal i det gamle parlament, men måtte nu nøjes med 62.

Den nye store magtblok var den såkaldte fire parti alliance med Bangladeshs Nationalistparti (BNP) i spidsen. BNP fik 197 pladser i parlamentet, så partiets leder Khaleda Zia var selvskrevet som ny ministerpræsident.

Valgdeltagelsen talte også sit tydelige sprog. Ikke mindre end 75% af vælgerne stemte 1. oktober, - den næsthøjeste stemmeprocent nogensinde.

Valget fik sit blå stempel, men mange observatører var uenige i bedømmelsen.

- Valgkampen havde mest af alt karakter af en turf war, en territoriell krig, sagde én ophidset brite. - Det var overhovedet ikke demokratisk!

Han pegede på, at kandidaterne mange steder omgav sig med små private hære af bevæbnede banditter. Kandidaterne førte valgkamp ved at rykke i felten med

skydevåben eller kasteskyts, nedkæmpe modstanderne og rent bogstaveligt slå dem på flugt eller endnu værre: ihjel. Derefter lokkede, købte eller kujonerede de vælgerne til at stemme på sig selv. Khulnas nabadistrikt hedder Bagerhat. Her sprængte BNP en bombe midt i et tæt pakket vælgermøde for AL. Syv mennesker døde. BNP fik flertal i Bagerhat.

Fremgangsmåden er langt fra demokratisk, men de fleste er enige om, at valget sandsynligvis var gået til BNP og fire parti alliancen, selv uden skræmmekampagner, stemmekøb, trusler og vold.

Så nok var det et skummelt valg. Men det udtrykte folkeviljen. Og det er det vigtigste.

Paradoks

De fleste bangalere, jeg talte med, var stolte af deres demokrati trods alle mangler og gik op i valget med liv og sjæl. Store lokale bistandsorganisationer som BRAC og Proshika hjalp til med valgundervisning, og flere hundrede tusinde satte sig på skolebænken. Det gjaldt især kvinderne. De fik deres virkelige gennembrud som vælgere og deltagere i den demokratiske proces 1. oktober 2001.

Mange mente dog, at voldsan-

vendelsen var gået fra ondt til værre siden parlamentsvalgene i 1991 og 1996. Intet valg i Bangladesh er nogensinde foregået uden svindel, men magtanvendelsen har aldrig været så voldsom som i 2001, sagde de. En redaktør fra en Khulna-avis fortalte hvorfor:

- Det er simpelthen fordi den politiske magt er blevet mere værd for kandidaterne, sagde han. - De fleste bruger store (ulovlige) summer på valgkampen. Hvis de taber, er pengene også tabt, men hvis de vinder, regner de med at få dem mangfoldigt igen i form af bestikelser og fede ben til familie og venner, slutter han.

Alt i alt er den politiske situation paradoksal.

Politikerne opfører sig mere som rovdyr end som demokrater og har ingen respekt for demokratiet væsen. Men de ydre former for folkestyret fungerer. Vælgerne foragter politikerne over en kam og anser dem for at være banditter. Men de ønsker ikke at vende tilbage til tidligere tiders militærvælde, hvor den personlige sikkerhed var større, men folket magtesløst.

Bangalere knytter sig tættere og tættere til demokratiet. Politikerne gør, hvad de kan, for at

sabotere processen og save i den gren, de rider på.

Islam a la Bangladesh

Hvad handler politik så om i Bangladesh?

Jeg kom til landet 22. september 2001, 11 dage efter de to fly torpederede World Trade Center i New York. Der var allerede stærke forlydender om, at Osama Bin Ladens islamiske fundamentalister stod bag, og at amerikanernes politik hed Next Stop Afghanistan. I Bangladesh er 90% af befolkningen muslimer ligesom i Afghanistan, og næsten alle tager troen alvorligt. Den fylder meget i deres private liv og i samfundslivet. Derfor ventede jeg, at politikerne og befolkningen var stærkt optaget af placere sig i striden.

Men nej! Bin Laden spillede næsten ingen rolle.

Der var militante islamiske demonstrationer for Bin Laden både før og efter valget, men intet, der kunne sammenlignes med folketogene i de pakistanske byer.

I Bangladesh er islam hverken rettet mod USA eller Vesten. Den daværende regering gav USA lov til at bruge bangalske lufthavne, og meget få protesterede.

Efter valget hørte jeg beretnin-

ger om omfattende religiøs uro, men den var vendt mod landets hinduistiske minoritet.

Hinduer blev fordrevet og deres hjem brændt ned. Butikker blev plyndret.

Der var sandsynligvis tale om et rent indenrigspolitisk hævn tog fra AL side. AL havde tabt valget og gav hinduerne skylden. De plejede at stemme AL, så måske havde de ladet sig købe til faneflugt.

Forskellen er ens

Der er i det hele taget ikke meget vingesus over bangalsk politik.

De to helt dominerende partier er AL og BNP. De er nogenlunde lige store, selv om der er vældig forskel på deres stemmetal i parlamentet. Ved valget i oktober fik AL ca 40 og BNP ca 45% af stemmerne.

Den voldsomme forskel i mandatfordelingen skyldes især valgsystemet. Der er ingen tillægsmandater. Det betyder, at den kandidat, der får flest stemmer i en valg-kreds har vundet. Alle andre stemmer er spildt. BNP fik også fordel af sit valgforbund. AL stod alene.

BNP og AL har stort set samme program. Begge respekterer islam og går ind for en åben marked-søkonomi. Udenrigspolitisk forsøger de at overgå hinanden i mistro til den store nabo mod vest, nord og øst: Indien. Pakistan betyder ikke så meget.

De fleste mindre partier er religiøse og nogle af dem militante islamiske. Det største er Jamaat-e-Islami, der står i BNP's 4-parti-alliance. Det fik 17 mandater ved valget.

Venstefløjen var stærk i 1970'erne, men har ingen indflydelse i dag.

Derfor er politik ikke et spørgsmål om hvilken politik, der skal føres i Bangladesh, men udeluk-

kende om hvilket mandskab, der skal til fadet næste gang: AL eller BNP's.

Denne gang blev det altså BNP.

Rivalinderne

Bangalsk politik drejer sig altså om personer, ikke om sager og visioner.

Det samme gælder de to topfigurer: Sheikh Hasina fra AL og Khaleda Zia fra BNP, der nu er ministerpræsident.

Begge er kvinder. Begge er omkring 55. Begge har deres ry og status fra berømte afdøde slægtninge. På den måde afspejler de landets historie. Derimod er det selv sværere at få øje på, hvad de selv har bidraget med.

Sheikh Hasina er datter af den store frihedshelt Sheikh Mujibur Rahman, der blev landets første statsminister efter løsrivelsen fra Pakistan i 1971. Han blev myrdet af unge officerer i 1975.

Khaleda Zia er enke efter general Ziaur Rahman, der havde magten i Bangladesh fra 1975, til han blev skudt i maj 1981. Han grundlagde BNP. Rygter vil vide, at Zia støttede Sheikh Mujib's mordere. Han fik i alt fald magten som følge af drabet.

Khaleda Zia blev ministerpræsident, da militærstyret blev afviklet i 1991 og sad frem til 1996. Så tog Sheikh Hasina over og regerede til 2001, da Khaleda Zia og BNP vendte tilbage.

Der er regulært had mellem de to kvinder. Hadet bunder muligvis i mistanken om, at Khaleda Zias mand var delagtig i mordet på Sheikh Hasinas far. I alt fald har det stillet sig i vejen for enhver form for samarbejde mellem de to rivaler. De taler simpelthen ikke med hinanden.

Helt frem til valget i oktober sidste år var det sådan, at når den ene havde magten, brugte den

anden alle midler for at forhindre hende i at regere landet.

Parlamentet var i lange perioder uarbejdsdygtigt, fordi oppositionen udvandrede. I Sheikh Hasinas regeringstid lammede BNP Bangladesh med den ene generalstrejke efter den anden og omvendt. Studenter blev organiseret i voldelige bandede, der dræbte og lemlestede politiske modstandere, samt tvang universiteterne til at lukke.

Således går politikernes mangel på demokratisk sindelag helt til tops, og gør til tider den demokratiske proces til en tragikomisk farce. Især fordi den kun handler om rå magt, og aldrig om visioner for landets udvikling.

Måske håb forude

Allerede natten efter 1. oktober erklærede Sheikh Hasina, at Khaleda Zia og BNP havde svindlet sig til magten, og at valget derfor var ugyldigt. Hun fik ikke medhold og dekreterede generalstrejke.

Det var helt efter bogen. Sådan er tonen mellem Khaleda Zia og Sheikh Hasina.

Det usædvanlige var, at befolkningen denne gang nægtede at spille med i den ødelæggende tvekamp.

Skolerne lukkede, men butikkerne forblev åbne. Tog og busser kørte også. Folk tog på arbejde.

Sidan da har der været andre generalstrejker, men ikke så mange som før. Sheikh Hasina og Khaleda Zia taler stadig ikke sammen, men parlamentet fungerer, og det gør samfundet også.

Måske er befolkningens ganske langsomt ved at lære politikernes at følge de demokratiske spilleregler?

Det er for tidligt at sige, men man kan da håbe.

Civilsamfundet i Bangladesh januar 2002

Overgreb mod religiøse minoriteter, trusler fra en minister fra det islamiske parti Jamaat-i-islam om at destruere alle ikke islamiske monumenter, trusler om indgreb overfor NGO'er der driver politisk virksomhed og mangel på retssikkerhed.

Af Lis Rasmussen Kazal

I Bangladesh, hvor der er lang tradition for folkelige protester, burde der være god grund for samling og aktivitet blandt organisationer, sammenslutninger og grupper.

Situationen er en anden. Det er undtagelsen mere end reglen at høre protester og se demonstrationer i et land, hvor dette før har været set til overflod.

Det største oppositionsparti sliker deres sår over nederlaget ved parlamentsvalget og svækkes desuden ved anklager og retssager mod alle ledende kræfter i partiet.

NGO'erne, der i forbindelse med de seneste mange års folkelige protester har spillet en ledende rolle, er handlingslammede på grund af alvorlige indre stridigheder. Splittelsen har været på vej de senere år, efter at nogle af de største NGO'er valgte side i forhold til de største partier. Den slog ud i lys lue i forbindelse med en mindre intern konflikt i den største sammenslutning af NGO'er, ADAB. Et ekstraordinært valg til ledelsen har

medført en opdeling i to skarpe fronter.

Konflikten er yderligere blevet skærpet efter at regeringen har bebudet, at NGO'erne vil blive kigget efter i sømmene med hensyn til om de driver politisk virksomhed og at der eventuelt bliver tale om at lukke for tilgang af udenlandske midler til nogle NGO'er.

En række NGO'er reagerede ved, med støtte af regeringsvenlige NGO'er, at få foretræde for premierministeren. Efter dette møde udtalte nogle af disse sig til pressen og kom med kritik af andre NGO'er. Især een har anklaget en af de største NGO'er, Proshika for opfordre deres gruppe-medlemmer i landsbyerne til at stemme på et bestemt parti. Så for en række NGO'er synes aktiviteten i øjeblikket at koncentrere sig om at kæmpe for en plads i varmen hos den nuværende regering.

Splittelsen på grund af partitilhørsforhold deler også en række af de øvrige sammenslutninger og grupper.

Så indtil videre synes regeringen og alle der nyder dens gunst at have frit spillerum på godt og ondt.

Valgsymboler fra Polur. Foto: Scalearkiv.

Temanumre gennem 20 år

Hjælp

- 1982: Kvinder i Indien og Bangladesh / *Om kvindefrigørelse.*
- 1983: Bangladesh / *Medicin og lægebehandling. Politiske forhold.*
- 1984-1: EF og U-landene / *Om EF's betydning for U-landene. Hvem er afhængig af hvem?*
- 1984-3: Tamil Nadu / *Græsrodde, sociale forhold, kultur og religion i delstaten Tamil Nadu.*
- 1985-1: Unge i den tredje verden / *Om familieforhold. Unge fortæller selv.*
- 1985-2: Kvinder i den tredje verden / *Om kvindebevægelser i U-lande og kvinder arbejde for bedre kår.*
- 1985-3: Vi, verden og Danida / *Om samarbejde med Danida.*
- 1986-1: Indisk dansk og litteratur.
- 1986-3: Mad / *Om indisk og bengalsk madkultur samt den vestlige verdens indflydelse. Opskrifter.*
- 1986-4: Børn i den tredje verden / *Om barndom i U-lande fortalt af børn selv.*
- 1987-1: På rejse i den tredje verden / *Forskellige måder at rejse på. Rejsebeskrivelser af mennesker, der rejst i U-lande.*
- 1987-2: Miljø og udvikling / *Miljøbevarelse i U-landene.*
- 1987-3: Tamilsk kultur / *Om kulturen og de politiske forhold i Tamil Nadu.*
- 1987-4: Kultur i Bangladesh / *Kulturens betydning. Tro/overtro.*
- 1988-1: 25 år på vingerne / *I forbindelse med Svalernes 25-års jubilæum.*
- 1988-2-3: Danmark i U-landene / *Dansk U-landshjælp. Turisme. U-landshjælps forhindringer.*
- 1988-4: U-landsbilleder / *Om hvordan billeder kan afbilde verden og brugen af dem.*
- 1989: Græsrodde i Sydindien / *Hvad er en græsrodsorganisation? Hvorfor er de opstået? Hvad laver de? En række artikler, portrætter og fotos, der tilsammen giver et billede af dagliglivet i Sydindien og kampen for forbedre det.*
- 1990-1: Islam i Sydasien / *Om religionens betydning og funktion. De almindelige muslimer og de fundamentalistiske. Moskéen som "hospital."*
- 1990-2: Alternativ handel / *Om arbejdet for bedre løn- og arbejdsvilkår i U-landene igennem en mere retfærdig handel.*
- 1991: Bangladesh 20 år / *I forbindelse med 20-året for Bangladesh' uafhængighed. Politiske forhold og historie. Græsrodsbevægelserne.*
- 1992-1: Menneskerettigheder og demokrati / *Om kampen for menneskerettighederne.*
- 1992-2: Uddannelse for alle / *Om formålet med støtte til uddannelse. Græsrodsbevægelsernes arbejde.*
- 1993: 30 år på vingerne / *Svalernes 30-års jubilæum. Status over 30 års U-landsarbejde og tanker om fremtidens bistand.*
- 1994: Når kulturer mødes / *Interviews og artikler om kulturforskellene mellem Indien, Bangladesh og Danmark.*
- 1995: Kvinder / *Om kvinders vilkår i bl.a. Kina, Indien og Bangladesh.*
- 1996: Bangladesh i 25 år / *25-året for Bangladesh' uafhængighed. Kampen for demokratiet.*
- 1997: Indien 50 år. Fra midnat til dagry / *50-året for Indiens uafhængighed. Indiens historie. Kultur (litteratur/dans). Miljø. Kastesystemet. Kvindebevægelse.*
- 1998/99: Rettigheder for alle? / *Menneskerettighederne. Hvordan fungerer de, når det gælder de laveste i samfundet?*
- 2000: Borgere i den globale landsby / *Om globaliseringen. Begrebet "den politiske forbruger".*
- 2001: Fattigdom og gæld / *Sammenhængen mellem fattigdom og gæld. Gæld hæmmer udvikling.*

ud

Syning og
selvtillid

Tænk g

Dansen en form for
åndelig udvikling

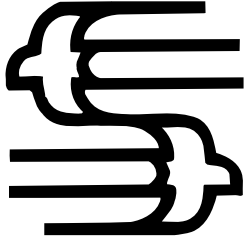

Dansk gift på
bengalske marker

På hvis
vilkår?

til selvhjælp

Uvikling og vækst

Ulandshjælperen hed Svalernes medlemsblad i slutningen af 1960'erne. Det var en lille A5 folder og handlede fortrinsvis om Svalerne selv og u-landsarbejdet. I 1970 tog bladet navneforandring til *Ulandshjælperen Svalerne*, senere blot Svalerne, og bladet begyndte at udkomme fast 4 gange årligt. Indholdet var stadig koncentreret omkring Svalernes arbejde i Indien, Bangladesh og Danmark, f.eks. med et fast indslag om "Nyt fra lokalafdelingerne". I 1982 ændrede Svalebladet udseende og profil. Man begyndte at lave temaanumre, hvor enkelte emner blev behandlet uddybende. Det første temanummer handlede om kvinder i Indien og Bangladesh og om deres rolle i kampen for bedre forhold og større frihed. Siden har der været en bred vifte af temaer om alt fra fattigdom og gæld til Indisk dans og litteratur. Oplysning om Svalernes arbejde spillede og spiller fortsat en stor rolle, men fokus i bladene er flyttet over på aktuelle problemstillinger og generelle forhold i Indien og Bangladesh. Svalebladet udkommer ikke så ofte som tidligere, fra 1989 er det udkommet 1-2 gange om året. Til gengæld har man siden 1991 udsendt nyhedsbreve til medlemmerne, så de fortsat kan orientere sig om møder og aktiviteter i svaleregion. Denne opdeling har også betydet, at man i Svalebladet i højere grad kan koncentrere sig om at tematisere enkelte, aktuelle emner.

Nærkontakt i den 3. verden

En god måde at skabe kontakt med lokalbefolkningen er at vise, hvordan man laver kartoffelmos.

At opfostre en pige er som at vande og gøde en plante, der vokser i naboens have, siger et indisk mundheld.

lokalt-arbejd lokalt

Indiens stammefolk

Effekten af politiske forbrugere

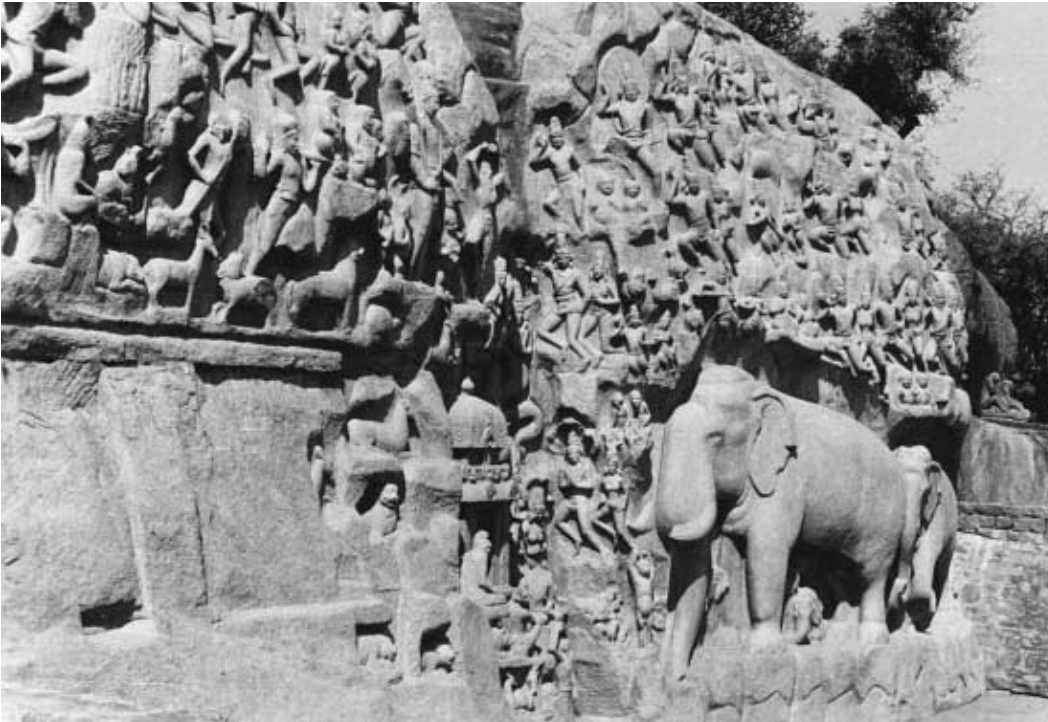
Ernæringsproblemer i Bangladesh

Indiens slaver

Gæld

Indisk politik i de senere år

Indisk politik har fra slutningen af firserne været kendetegnet af to parallelle fænomener. Det første er det 114-årige Kongrespartis fald fra magtens tinde. Det andet er den gradvise udvikling af partiet Bharatiya Janata Party (BJP) fra inferiørt hindu-nationalistisk parti til dominerende parti en regeringskoalition siddende på et solidt flertal i det indiske parlament.

Af Niels Jørgen Jensen

Kongrespartiet

Kongrespartiet, der før uafhængigheden i 1947 var en politisk paraplyorganisation i Indiens kamp for uafhængighed, har næsten eneældigt regeret i Indien indtil 1996 - det meste af tiden under landets første premierminister Jawaharlal Nehru, hans datter Indira Gandhi og hendes søn og efterfølger Rajiv Gandhi. Kun i årene 1977-80 og 1989-91 havde andre partier regeringsmagten.

Rajiv Gandhi blev myrdet under valgkampen op til parlamentsvalget i 1991. Ved dette valg genvandt Kongrespartiet regeringsmagten med P.V. Narasimha Rao som premierminister. Rao-regeringen vandt ved i starten at indgå alliancer med andre partier i underhuset (Lok Sabha). Først da en række oppositionspolitikere skiftede parti og tilsluttede sig Kongrespartiet i 1993 opnåede regeringen absolut flertal.

Styrkelsen af Kongrespartiet på forbundsplan blev imidlertid led-saget af indre splittelse og nederlag ved delstatsvalg i flere af de store delstater. Selv i Raos hjemstat Andhra Pradesh mistede Kongrespartiet i 1994 regeringsmagten til det regionale parti (Telugu Desam). Herefter fulgte nye nederlag til Kongrespartiet i Kar-

nataka, Maharashtra og Gujarat.

Nederlagene i de to sidste delstater var særligt bemærkelsesværdige, da de var to af de delstater, der havde nydt mest godt af den nye økonomiske politik, som Rao-regeringen indledte i 1991. Den nye økonomiske politik indebar bl.a. en deregulering, så store og mere industrialiserede udførte deres egen industripolitik i et forsøg på at tiltrække investorer, især multinationale selskaber. - Specielt Maharashtra, Gujarat, Tamil Nadu og regionen omkring Delhi har nydt godt af denne udvikling, der især er sket indenfor nogle få sektorer, forbrugsgoder, biler og software.

Hindu-nationalistiske partier i Maharashtra og Gujarat fik så stor vælgertilslutning, at de dannede regering. I Maharashtra gik regeringsmagten til det yderligtgående Shiv Sena i koalition med BJP. I Gujarat overtog BJP magten alene. Begge steder blev den store vælgertilslutning hentet ved en blanding af aggressive udfald mod muslimer og andre minoriteter og løfter til de fattige om markante forbedringer. Kongrespartiets ledere i delstaterne blev desuden anklaget for korruption.

Kongrespartiet mistede i de samme år sin traditionelle opbakning fra muslimske vælgere, som var stærkt oprørte over Rao-regeringens passivitet, da fanatiske hinduer ødelagde en af muslimer-

nes vigtige helligdomme, Babri Masjid-moskeen i Ayodhya i december 1992. Muslimerne i Maharashtra reagerede desuden stærkt imod delstatsregeringen i Bombay, som de anklagede for at gøre alt for lidt for at stoppe de efterfølgende meget voldsomme sammenstød mellem hinduer og muslimer i byen - nogle af de værste siden uafhængigheden.

Oppositionen til Kongrespartiet samlede sig forud for parlamentsvalgene i 1996 i to stærke koalitioner. Den ene parti-koalition omfattede BJP, Shiv Sena og en række mindre partier, som støttede hindu-nationalisterne. Den anden koalition omfattede en blandet gruppe af kommunistiske, socialistiske, lavkaste og regionale partier, der tilsammen dannede en valgalliance under betegnelsen National Front-Left Front. Valgene, der sluttede i maj (med undtagelse af Jammu og Kashmir), resulterede i det dårligste valg for Kongrespartiet nogensinde. Partiet vandt kun 136 pladser - mod 225 ved valget i 1991.

Bharatiya Janata Party

BJP har rod i Bharatiya Jana Sangh - et parti dannet i 1951 repræsenterende traditionelle hindu-værdier. Det er samtidig den politiske arm af et netværk af kulturelle og religiøse bevægelser, Sangh Parivar, hvoraf den mest kendte er kadre-organisation Ras-

htriya Swayamsevak Sangh (RSS), som tæller både premierministeren og indenrigsministeren blandt sine medlemmer. Kritikerne betragter RSS som en fascistisk, anti-muslimsk ekstremistgruppe. Et af RSS-medlemmer myrdede Mahatma Ghandhi i 1947. I dag er RSS arg kritiker af "globaliseringen".

BJP blev dannet i begyndelsen af firserne. Indtil parlamentsvalget i 1989 havde det kun få pladser i Lok Sabha. Nu fik det 88 pladser i Lok Sabha. - BJP gik til valg med kravet om økonomisk liberalisering, modstand mod flere jobs i staten til kasteløse og lavkastefolk og bygning af et tempel på det påståede fødested for hinduguden Ram på nøjagtigt samme sted som den 464 år gammel Babri Masjid-moske i byen Ayodhya i Uttar Pradesh. Ved delstatsvalgene i 1991 markerede BJP sig som den væsentligste opposition til Kongrespartiet og dannede regering i fire delstater.

Militante hinduers ødelæggelse og næsten nedrivning af Babri Masjid i december 1992 udløste sammenstød mellem hinduer og muslimer med over 1200 dræbte, før det lykkedes det regerende Kongresparti at få situationen under kontrol. Ledende BJP-politikere blev arresteret for deres agitation. BJP-regeringerne i tre nordindiske delstater samt i Uttar Pradesh blev afsat af centralrege-

ringen. I kølvandet heraf oplevede Bombay i januar 1993 de værste sammenstød mellem hinduer og muslimer siden uafhængigheden. Over 1000 muslimer blev dræbt og mange flere kvæstet og lemlestet i et forsøg på etnisk udrensning organiseret af det militante hindu-nationalistiske Shiv Sena. Shiv Sena havde i firserne vokset sig særligt stærk i Bombay på en militant politik vendt imod muslimer og andre minoritetsgrupper, samtidig med omfattende social hjælpearbejde blandt fattige hinduer. Først efter indsættelse af hæren ophørte voldsomhederne.

Delstatsvalgene senere i 1993 blev et tilbageslag for BJP, som kun vandt regeringsmagten i en delstat. - Alligevel lykkedes det partiet at vinde 160 pladser i Lok Sabha ved parlamentsvalget i 1996. Partiet dannede regering i 13 dage, hvorefter den måtte opgive at skaffe et flertal for sin politik og overlade regeringsmagten til to skrøbelige koalitioner af centrumvenstre partier med støtte fra Kongrespartiet.

Parlamentsvalget i 1998 gav BJP 182 pladser i det indiske underhus og regeringsmagten i en koalition af 13 partier, som hver for sig har givet køb på væsentlige dele af deres partiers politik for at få del i regeringsmagten. Den BJP-dominerede koalitionsregering under ledelse af premierminister Atal Bihari Vajpayee (BJP) faldt efter tretten måneder. Lederen af det regionale parti All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam (AIADMK) i Tamil Nadu, J. Jayalalitha, trak sig i april 1999 ud af koalitionen, da premierministeren ikke ville efterkomme hendes krav om, at korruptionsanklager mod hende hjemmefra i Tamil Nadu blev trukket tilbage. Regeringskoalitionen mistede dermed flertallet i det indiske underhus. - Kongrespartiets formand Sonia Gandhi forsøgte uden succes at tromme en ny koalitionsregering under hendes ledelse sammen, hvorefter præsidenten udskrev nyvalg til Lok Sabha i september/oktober 1999. Atal Bihari Vajpayee blev samtidig udpeget til leder af en overgangsregering indtil valget.

Perioden frem til valget var præget af krigsophidelse. Succesrige krigshandlinger mod Pakistan efter pakistanske styrkers påståede indtrængen i Kargil-regionen i Kashmir sikrede Vajpayee og overgangsregeringen en vis popularitet. Valgkampen blev præget af omfattende sikkerhedsforanstaltninger. BJP fik ved valget 23,7 procent af stemmerne. Den BJP-dominerede valgalliance DNA (Democratic National Alliance) sikrede sig et solidt flertal på 302 ud af Lok Sabhas 545 pladser og Atal Bihari Vajpayee blev den 13.

oktober 1999 udnævnt til ny premierminister for en femårig periode.

Den nu 78-årige Atal Bihari Vajpayee har udover folk fra sit eget BJP folk fra følgende partier med i regeringen: Telegu Desam Party (TDP) i Andhra Pradesh, de tre partier samlet i Janata Dal (United), nemlig Janata Dal, Samata Paty (stort i Bihar) og Lok Shakti i Karnataka, Shiv Sena i Maharashtra, Dravida Munnetra Kazhagam (DMK) i Tamil Nadu, Biju Janata Dal i Orissa, Indian National Lok Dal i Haryana, Marumalarchi Dravida Munnetra Kazhagam og MGR Anna DMK i Tamil Nadu, National Conference i Jammu & Kashmir og Sikkim Democratic Front.

NDA's solide flertal svækkedes en del, da det vestbengalsk-baserede parti Trinamool Congress i forbindelse med delstatsvalget i 2001 forlod alliancen. Regeringskoalitionen blev derved meget afhængig af alliancens næststørste parti, Telegu Desam Party. - Samtidig er der tegn på, at All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam (AIADMK) i Tamil Nadu er på vej tilbage i NDA, mens DMK tilsvarende er på vej ud.

Udsigterne

Premierministeren Atal Bihari Vajpayee, indenrigsministeren L. K. Advani og andre prominente BJP-ledere har deres rødder i det hindu-ekstremistiske RSS. Som medlemmer af Janata Party, som Jana Sangh var blevet en del af, indgik de i koalitionen omkring Janata Party, der kom til magten i 1977 i kølvandet på den folkelige modstand mod Indira Gandhis undertrykkelse af de demokratiske rettigheder under undtagelsestilstanden 1975-77. Deres udtalte udvilje mod at tage afstand fra RSS var en væsentlig årsag til Janata-koalitionens kollaps. Det samme kan meget vel ske med Democratic National Alliance, hvis ikke BJP-lederne fortsat holder afstand til RSS.

BJPs vej til magten hænger snævert sammen med det indiske borgerskabs skift i retning af en

mere global økonomisk orientering og Kongrespartiets fald fra tinderne. Sidst i firserne sikrede BJP sig udbredt støtte fra den voksende mellemklasse ved at fremstille sig som partiet for økonomisk liberalisme. Samtidig udnyttede partiet den splittelsen i kaster og religiøse grupper gennem stærk modstand mod den daværende nationale front-regerings forsøg på at udvide især de kasteløses og de laveste kasters adgang til ansættelse i den offentlige sektor og agitation for bygning af hindutemplet på Babri Masjid moskeen plads i Ayodhya. Det har i vid udstrækning betydet en fortsættelse af den nye økonomiske politik, som Kongrespartiet tog initiativ til i 1991, samtidig med en kraftig nedtoning af den hinduistiske retorik.

Valgene den 10. maj 2001 i delstaterne Tamil Nadu, Kerala, Vestbengalen, Assam og Pondicherry-territoriet synes at vise, at BJPs støtte fra hinduerne har nået et mætningspunkt. Partiet er ved at miste den folkelige opbakning. Værst gik det i Tamil Nadu, hvor alliancepartneren Dravida Munnetra Kazhagam (DMK) tabte stort til en koalition anført af All India Anna Dravida Munnetra Kazhagam (AIADMK) og støttet af Kongrespartiet. Men også de andre steder gik BJP og dets alliancepartnere stærkt tilbage. Samtidig mistede det ved et suppleringsvalg i Thiruchipalli (Tamil Nadu) en plads i Lok Sabha til AIADMK.

Der er ikke meget, der tyder på, at Kongrespartiet kan genvinde sin tidlige styrke. - Indien vil derfor med stor sandsynlighed mange år fremover vil blive styret af koalitionsregeringer baseret på regionale og kastebaserede partier i skiftende alliancer. Ironisk nok i en tid med globalisering og hastig modernisering af det indiske samfund kan det komme til at betyde mere regional autonomi og stadig større indflydelse til kaste-baserede partier - både lokalt i delstaterne og nationalt i parlament og regering.

Kokosnødde chutney

- 100 gr. frisk revet eller tørret kokos
- 2 grønne chilier
- 2.5 cm frisk ingefær, skrællet og skivet
- 3 spsk yoghurt
- 2 spsk olie
- 2 tsk sennepsfrø (mørke)
- 10 carryblade
- Salt

Kokos, chili, ingefær og lidt salt blendes, til det bliver en fin pasta.

Hæld pastaen over i en skål, tilsæt yoghurt rør grundigt og stil til side..

Varm olien på en lille stegepande over olien og medium varme. Når det er varmt tilsættes sennepsfrøene og carrybladene. Når sennepsfrøene begynder at poppe tilsættes kokospastaen, sænk varmen og lad det simre i 5 minutter, mens der røres en gang imellem.

Fjern det fra varmen og lad chutneyen afkøle før servering.

Masala tea

Start med at mikse krydderiblandingen. Der skal bruges

- 2 spsk stødt muskatnød
- 2 spsk stødt sort peber
- 1 spsk stødt kanel
- 1/2 spsk stødt kardemomme
- 1 tsk stødt ingefær
- 2 nelliker, stødt

Kom alle ingredienserne i en lufttæt boks og bland dem godt. Blandingen kan holde sig i op til en måned i den lufttætte boks.

Til teen skal bruges

- 2 spsk Assam teblade eller 2 teposer (anden mærke te kan bruges)
- 250 ml. mælk
- 250 ml. vand
- sukker efter smag

For at tilberede teen kommes tebladene (eller poserne) i en gryde sammen med mælk og vand. Det hele bringes til at koge, hvorefter der tilsættes 1 tsk af krydderiblandingen eller efter smag. Det hele skal simre i ca. 5 min.

Si teen og hæld den i kopper. Tilsæt sukker efter smag, og server meget varm.

Masala Vadai

- 400 gr. chana dal (gule linser)
- 1 fint hakket løg
- 2 grønne chilier, fint hakket
- 2.5 cm frisk ingefær, skrællet og fint hakket
- 10 carryblade (friske)
- Olie til dybstegning
- Salt

Kom linserne i en skål, dæk med vand og lad dem stå i blød i en time. Hæld vandet fra linserne og lad dem dryp-tørre. Linserne blendes i 2-3 minutter - blend dog ikke linserne for fine, og lad evt. nogle af linserne være hele.

Kom de blendede linser i en stor skål og tilsæt de finthakkede løg, chilier, ingefær og carryblade og lidt salt. Bland det omhyggeligt til en tyk masse/pasta.

Varm olien i en tykbundet gryde. Rul massen til kugler, på størrelse med en golfkugle, og tryk dem forsigtigt flade til de har form som tykke småkager.

Kom nogle få "kager" ad gangen i den varme olie og lad dem dybstege i ca. 5 min. til de er gyldenbrune. Tag dem op og lad dem dryppe af på fedtsugende papir.

Masala vadai kan serveres både varme og kolde. Spises med kokosnøddechutney som snack eller med mere tilbehør som en hovedret.

MÅLSÆTNING:

At halvere antallet af personer som lever for under 1 dollar om dagen.

Cirka 1.3 milliarder mennesker lever i dag for under 8 kr om dagen. Mellem 1990 og 1998 blev andelen reduceret fra 29% til 24%. Selv hvis målet om at halvere antallet inden 2015 opnås, vil 900 millioner mennesker stadig leve i ekstrem fattigdom.

Kilde: Human Development Report 2001, UNDP. Basic Facts About the United Nations, New York, 2000.

Kvinder i den globale økonomi

Af Lone Eskesen

I marts 2002 afholder FN en konference om finansiering af udvikling (FFD, Financing for Development) i Mexico. I centrum er bekæmpelse af den fattigdom, som rammer ca 1,3 mia. mennesker, der lever for under \$1 om dagen. Konferencen vil have flere temaer på dagsordenen: kvinder, miljø, gæld, menneskerettigheder og udvikling, for at få en holdbar løsningsmodel til fattigdomsbekæmpelse, som de store internationale organisationer arbejder med. FN, Verdensbanken, Den internationale Valutafond og WTO er med til at planlægge denne konference.

Et overordnet mål er at halvere fattigdommen inden 2015. Dertil behøves finansiering ved hjælp af både lokale og internationale ressourcer. Forberedelserne har allerede længe været igang, ved top-

mødet mellem stats- og regeringschefer i New York i september 2000. På den hjemlige front har der bl.a. sidste år været nordisk konference i København og seminarerne "Finansiering af Udvikling" afholdt samme sted, arrangeret af Kvindernes U-landsudvalg.

Kvinderne som ofre for internationale politikker
Netop kvindernes adgang til de finansielle ressourcer er meget afgørende. De politikker, som de store internationale organisationer har påført udviklingslandene i økonomisk og handelsmæssig henseende, har i særlig grad ramt kvinderne. De står i høj grad for den uførelse af økonomi gennem omsorgsarbejdet i familien, pasning af børn og ældre. Det er dem, der producerer fødevarerne, som mændene sælger på markedet, hvorefter de ofte beholder pengene til eget forbrug. Bliver

disse varer udkonkurreret på det internationale marked, har kvinderne det problem, at det er dem, der bliver arbejdsløse og det er døtrene, der først bliver taget ud af skolen, hvis der ikke længere er råd til skolepenge.

Hermed starter endnu en ond cirkel: er kvinderne dårligt uddannede, bliver næste generation det også. Et ordsprog siger, at uddanner man en mand, uddanner man én person, uddanner man en kvinde, uddanner man en familie.

Kvinder kan blive nødt til at tage arbejde på en fabrik til en meget lav løn for at forsørge dem selv og familien. Her bliver de tilmed ofte misbrugt både som arbejdskraft og seksuelt. Sker der desuden det, som skete i Thailand i 1997, at handelsliberaliseringen gjorde 500.000 kvinder arbejdsløse, er vejen banet for slavearbejde og prostitution.

Investeringer i kvinder

Netop derfor er det så nødvendigt at investere i kvinder. På seminaret i København 25/10 blev det gang på gang understreget, hvor vigtigt det er at inddrage ligestillingsproblematikken, når regeringerne forhandler statsbudget. Genderbudgetting kaldes metoden, som også bygger på en omfattende dialog med civilsamfundet om prioritering og behov, når det gælder offentlige finanser og statens indtægtskilder. En måde at gøre dette på er ved at give kvinder større mulighed for at optage lån. I forvejen findes der i NGO regi nogle lånemuligheder i lukkede kredse, hvor f. eks en gruppe kvinder hver uge sparer et beløb op, som så indgår i en samlet pulje, man kan låne af. Dette er imidlertid langt fra nok, selvom man også skal passe på med at opfordre kvinderne til at optage lån, de ikke kan betale tilbage. Derfor kommer man ikke udenom investering af fremmed kapital og en betydelig gældsrevidering, som i sidste ende vil gavne kvinderne og de fattige. I modsat fald vil man komme ud for den situation, som man ser i mange u-lande, at gældsbyrden er så stor, at den fastholder landet i varig fattigdom.

Konsekvenser af strukturomlægninger

Mange u-lande har netop opnået store lån på den måde, at de har indvilget i store strukturomlægninger, der skulle sætte på eksportmarkedet og besparelser i den offentlige sektor. Dette er naturligvis til stor gene for kvinderne, som arbejder hjemme og ulønnet og derfor er afhængige af, at den offentlige sektor fungerer.

Et par eksempler på dette kan ses på Filippinerne, hvor der er flere kvindelige jordbrugsarbejde-

re end mandlige. I jordbruget er der kun sæsonarbejde, hvorfor kvinderne bliver hjemme og passer markarbejde og familie, mens mændene må finde arbejde andre steder, fordi lønnen er så lav. Et stort problem for produktionen er, at efter at Filippinerne i 1995 kom ind i WTO, har der været fri import af udenlandske jordbrugsprodukter. Dette bevirkede, at prisen på ris blev fordoblet, nogle steder tredoblet, hvorfor befolkningen ofte ikke havde råd til at købe den og sultede. Regeringen havde selv skabt en krise i risproduktionen for at retfærdiggøre importen.

Det samme skete for kartoffeldyrkerne, som der var 50.000 af, indtil Filippinerne importerede maskinskrællede kartofler, lige til at tilberede. Så faldt bøndernes kartoffelpriser til det halve sammenlignet med priserne i 1990. Konsekvensen af denne politik er blevet, at mange hektar god landbrugsjord er blevet omdannet til eksportformål, enten til græsningsmarker for kødkvæg, der eksporteres til i-landene eller f. eks. til orkidémarker, også beregnet på udlandet.

En umiddelbar følge af denne politik er et større bruttonationalprodukt, som især kommer over og mellemklassen til gode, hvimod de fattige mangler mad, som kun kan købes til højere priser med endnu større elendighed til følge.

Mexicokonferencen i 2002 skal tage fat i kvindeaspektet i fattigdomsbekæmpelsen, også fordi kvinderne er familiens og dermed landets økonomiske ryggrad. Og det selvom deres indsats ikke er lønnet.

De tre hovedområder

Hvordan kan man gribe disse enorme problemer an? Som ovenfor nævnt er der tre hovedområder, der kommer ind i billedet:

1. De internationale politiske organer: FN, Verdensbanken, IMF og WTO (det politiske plan).
2. Økonomiske tiltag (det økonomiske plan)
3. Ophævelse af patentregler.

Med hensyn til det første, så drejer det sig om at give kvinderne øget adgang til de politiske fora. Det kan man dog først gøre, hvis de rent uddannelsesmæssigt er rustet dertil og hvis de har opbakning fra deres eget personlige bagland.

Udover det må organisationerne i højere grad benytte sig af de kvindelige rådgivere og NGO'ere, som allerede findes og give dem mere indflydelse på de beslutninger, der tages. Et andet punkt på

dagsordenen er som tidligere nævnt gældsletelse og stop for krav om strukturtilpasning som betingelse for gældsletning. Endelig bør man implementere det, der kaldes genderbudgetting, forbinde den økonomiske politik med ideen om ligestilling.

Angående andet punkt handler det om øremærkning af en stor del af bistanden til kvinder og børn (især pigerne, så de får samme adgang til uddannelse og sundhedsvesen som drengene).

Flere projekter skal rettes direkte mod den kvindelige befolkning.

Indførelse af Tobinskat (skat på internationale valutatransaktioner) og skat på forurening, da disse fenomener rammer u-landenes økonomi og miljø særlig hårdt.

Man skal sikre sig, at bistanden kommer de rette steder hen. Dette kan bedst fungere i NGO sammenhæng, men også eksterne kontrolmekanismer må bruges.

Som sidste punkt er det vigtigt at komme ind på, at kvindernes adgang til handelsmarkedet er truet af patentlovgivningen. De er i høj grad bærere af viden om naturmedicin til stor gavn for lokalsamfundene, men de har ikke midler til at udbrede denne viden til andre lande og profitere af den.

En patentansøger kan opnå patent ved at føje bare en smule nyt til den viden, der findes på området og derved i nogle år opnå monopolstatus. I denne periode kan produktet, der er patenteret, hverken udvikles, sælges eller prissættes af nogen anden til stor skade for u-landenes kvinder, som ofte står for produktionen af afgrøder og medicinalvarer. Som eks. kan nævnes neemtræet, som af indiske bønder er brugt som pesticid og dermed ukrudsdræber. Denne plante er nu patenteret i både USA og Europa, hvilket har bevirket så store prisstigninger, at lokalbefolkningen i Indien ikke kan benytte den. Det må være et krav, at regeringerne sørger for at beskytte den oprindelige viden og kunne gennem lovgivningen (Konventionen om biologisk spredning). Det må forhindres, at planter og dyrkningsmetoder udnyttes kommercielt af de internationale selskaber på bekostning af de lokale (oprindelige befolkninger).

Kvinders kår på dagsordenen

Det er på tide, at spørgsmålet om kvinder og handel kommer på WTO's dagsorden. Hidtil har de anset deres egen politik for at være kønsneutral. I sammenhæng hermed har mændene og deres netværk i de internationale virksomheder været altdominerende i organisationen.

Ill.: Lone Gilby

Overgreb mod religiøse minoriteter

Af Lis Rasmussen Kazal

Efter parlamentsvalget i Bangladesh 1. oktober 2001 skete der flere overgreb på de religiøse minoriteter i Bangladesh. Især hinduer og stammefolk (adibashi's). Disse overgreb fortsætter og synes at være mest koncentreret i nogle få områder, mens det i resten af landet handler om spredte tilfælde.

For nogle få dage siden opfordrede kommunikationsministeren til at aviserne skulle være omhyggelige med at bringe beretninger om sådanne overgreb. Han mente, at det var oppositionen og nogle sympatiserende NGO'er, der spredte falske informationer for at miskreditere regeringen. En anset advokat i Noakhali mener, at der tale om, at den siddende regering ser igennem fingrene med overgreb mod de reli-

giøse minoriteter af to grunde. På den ene side er der tradition for at hindubefolkningen stemmer på det største oppositionsparti, Awami Ligan. Så kan man skræmme hindubefolkningen væk fra Bangladesh, mister dette parti en del af sin vælgerbasis. På den anden side er overgrebene også en metode til at få fingrene i den jord, som de religiøse minoriteter ejer.

Overgreb på hinduer

Af Lis Rasmussen Kazal

Jeg havde glædet mig til besøget i D's landsby. Jeg har før overnattet i hans hyggelige lerhytte og nydt godt af gæstfriheden fra hans familie.

De plejer allerede at være oppe og i gang, når jeg kommer ud fra hytten, og skutter mig lidt i den kølige morgenluft. Men denne gang måtte jeg sove i en landsby lidt derfra.

D var oprevet, da han kom for at hente os næste morgen. "Vores landsby blev omringet i nat af bevæbnede mænd. De udså sig et hus, som de tømte for alt. De voldtog en kvinde. To unge mænd, der forsøgte at flygte, skød de på. Den ene er meget alvorligt såret"

"Jeg frygtede at dette kunne ske, for det samme sker hver nat i den ene landsby efter den anden."

D fortæller videre - folk siger, at de kender gerningsmændene, men ingen tør anmelde dem, af frygt for selv at blive overfaldet. Mændene har indflydelsesrige kræfter bag sig. De er meget omhyggelige med kun at kaste sig over et hus hver gang. Så kan man sige, at det er røveri og "almindelig kriminalitet".

Sådan har regeringen hidtil reageret overfor rapporter om overgreb på hinduer. De hævder, at det er oppositionen og en række NGO'er, der bruger nogle få

spredte tilfælde i deres forsøg på at miskreditere den nuværende regering.

Men efter valget i oktober har der været utallige angreb på hindu landsbyer og hindu samfund med røveri, voldtægt og overfald. Vi møder også mange former for trakasserier i det daglige. Dagen efter valget, blev min ældste datter generet af sin lærer og sine klassekammerater, da hun kom i skole. Mine døtre blev så bange, at de ikke turde gå uden for en dør i flere dage. Når jeg hæver penge i banken, spørger de meget indgående, hvad jeg skal bruge pengene til. Her i landsbyen har de prøvet at true min familie med, at de vil tage vores jord. Mine hindu kolleger kan berette lignende historier. Vi kan ikke se det som andet end en overordnet plan om at skræmme os væk fra Bangladesh.

Da vi senere på dagen besøger D's hus går han trist rundt i sin have, som om han siger farvel til hvert et træ. "Dette træ plantede jeg, da min far døde her har mine forfædre levet. Vi måtte flygte i 1971, men kom tilbage og byggede alt op igen. Nu kan og tør jeg ikke længere tro på en fremtid her.

D har taget den tunge beslutning om at få sin familie ud af landet og selv følge efter. Han frygter mest for sine døtre. Men også det er svært, for det må foregå i al hemmelighed.

MÅLSÆTNING:

At arbejde for lighed mellem kønnene.

I mange lande udsættes piger stadig for diskrimination i en sådan grad, at det er en trussel imod deres liv og helbred. De modtager ofte mindre mad, medicinsk hjælp og uddannelse end drenge. 73 millioner piger i alderen 6-11 år, i modsætning til 57 millioner drenge, går ikke i skole. Cirka 2 millioner piger i mindst 28 lande udsættes hvert år for omskæring af kønsorganerne. I udviklingslandene administrerer kvinder typisk 50-80% af fødevarerproduktionen og styrer 70% af mindre virksomheder. Kvinden spiller derfor en central rolle i bekæmpelsen af fattigdom. Kilde: Basic Facts About United Nations, New York, 2000.

Undertegnede ønsker:

- at tegne abonnement på Svalebladet (20 kr. for ét nummer)
- at blive medlem af Svalerne (180 kr. om året /60 kr. om året for arbejdsløse, studerende og pensionister)
- at få tilsendt yderligere materiale

Pengene er afsendt/vil blive afsendt
pr. giro (giro 8 00 17 74) pr. check

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./By: _____

Telefonnr: _____

Bog anmeldelser

Globaliser kampen, Globaliser håpet

Anmeldelse af
Lone Eskesen

Denne appellerende overskrift er titlen på denne bog udgivet af Udviklingsfonden sidste år, nærmere betegnet 5. oktober. Udviklingsfonden er en norsk privat ulandsorganisation, der ligesom Svalerne består af frivillig arbejdskraft og hvis hovedformål er at støtte fattige småbønder og jordløse, så de kan blive bevidste om deres rettigheder og skaffe sig selv nogle indkomster og på den måde slippe ud af fattigdommen.

Bogen er beregnet på et norsk publikum, den er skrevet på norsk, af norske forfattere, undtagen når det drejer sig om det internationale opråb til WTO (World Trade Organization): "Shrink nor Sink" i anledning af topmødet i november dette år.

Udgivelsesdatoen er ikke tilfældigt valgt. Bogen skulle udkomme, inden globaliseringskonferencen blev afholdt i Oslo senere på måneden. Det er koordineringsgruppen i Netværk mot markedsnæ, der har udgjort bogens redaktion.

Arbejdet er gået hurtigt - på nogle punkter lovligt hurtigt. Man har bragt essays af de forfattere, man kunne få fat på, som alle gratis har stillet deres artikler til disposition. Et par indlæg er ikke helt nye og oprindelig beregnet på en helt anden sammenhæng: appellen i forbindelse med oprettelse af Attac i Oslo og essayet om bevarelse af de oprindelige kulturer i en global tid. Derudover rundes bogen af med nogle internationale erklæringer rettet mod WTO og Gatts, aftaler der omhandler bevaring af miljøet og en protest mod globalisering af tjenesteaftaler, det vil sige internationaliseringen af diverse

serviceydelser som rengøring, børnepasning og hospitalsvæsenet.

Det kan ikke undgås, at der, når det drejer sig om indholdet, er nogle overlapninger undervejs, selvom man fra redaktionens side har forsøgt at dække de fleste emner ind som Den folkelige modstand, f.eks. Attac, patentrettigheder som indgår i TRIPS aftalen, kvinders situation som følge af globaliseringen, den kulturelle situation i verdens lande, liberaliseringen og dens konsekvenser for velfærdsstaten og WTO som udemokratisk institution. Alle essays rummer stof til eftertanke og gør meget ud af at dokumentere og argumentere for, at verden i enhver forstand bliver fattigere, hvis ikke u-landene og deres befolkninger får bedre adgang til verdensmarkedet, hvis ikke kvinderne får økonomisk ligestilling med mændene, når det drejer sig om låne- og finansieringsmuligheder, hvis ikke patentrettighederne bliver begrænset i deres virkning. Fælles for alle essays er, at de ud fra deres vinkel påviser globaliserings negative konsekvenser for de enkelte landes befolkninger, specielt de aller fattigste.

Sammenlignet med andre bøger om ovennævnte emne er der to eksempler på behandling af specielt norske forhold, idet Norge omtales i sin egenskab af lakseproducent og storforbruger af fiskefoder overalt i verden og dermed af havets ressourcer, som hellere skulle tilkomme den fattige lokalbefolkning. En anden for mig interessant vinkel findes i Arne Vinjes bidrag. I sin tale ved årsmødet i "Norges mållag" år 2000 fremhæver han det kulturelle aspekt ved globaliseringen. Han sammenligner her sprogsituationen i Norge og Italien, begge lande med store sprogforskelle. Ligesom Vinje kæmper for

bevarelsen af nynorsk med det formål at fremme en levende national kultur på folkelig basis var der tilsvarende kræfter igang i Italien. Den kulturelle identitet blev dog ikke opnået ved hjælp af filologer og forfattere som i Norge men, måske typisk italiensk, ved hjælp af en kogebog! - af florentineren Pellegrino Artusi med titlen "La scienza in cucina" (Videnskaben i køkkenet) fra 1891. Den bestod af en samling madopskrifter fra hele Italien, tilpasset regionale forhold og almindelige borgers pengepung. Kogebogen blev udbredt til hele landet og udgjorde således et nationalt fællesskab, på alle måder et udtryk for en mundtlig og sanselig kultur. (Hvad romaner ikke kan udrette, kan maden. Ikke alle kan lase, men alle spiser). Maden er den ældste form for folkekultur, hævder nogen.

På samme måde som italiensk madkultur udspringer af den enkelte landsdels råvarer og opskrifter, således ser Vinje en sammenhæng mellem dialekterne og det nynorske skriftsprog. Dette eksempel tager han som udgangspunkt for en kritik af globaliseringen, som han frygter for vil opløse det enkelte lands kultur, som bliver fortrængt af de store internationale koncerner, der benytter landets

råvarer og sælger de færdige produkter tilbage til en høj fortjeneste. Internationale handelsregler tjener til at sikre, at lokale interesser og love ikke kan hindre adgang til markederne og profitten. I kølvandet på de kommercielle fremstød for enkelte varer som Coca-Cola følger en kulturel ensretning. Varen bliver et livsprodukt. Forbrugere verden over bliver til ensrettede forbrugere. Den lokale kultur forsvinder.

Der kastes i et par essays et tilbageblik på Norges fortid til den gang, hvor landet blev industrialiseret og hvor man endnu havde fuld kontrol over naturressourcerne og produktionen. Det er i dag en saga blot. De internationale koncerner er godt igang med at tage over. En lignende parallel drages til landets folkestyre, hvor demokratiet og velfærdsstaten er ved at blive løbet over ende af liberaliseringen, ligesom herhjemme.

Sammenfattende må man sige, at denne bog giver et alsidigt indblik i globaliseringskonflikterne set med norske øjne. Den gør som andre i samme genre dog ikke nok ud af kulturlivet, litteratur og sprog f.eks. Dette kan godt undre.

En anden svaghed ved bogen er, at man ikke bliver præsenteret for forfatterne. De enkelte essays har

et højest varierende noteapparat, om noget. Det samme gør sig gældende med hensyn til litteraturlisterne, som dog findes samlet bag i bogen.

Et klart plus er oversigten over tilgængelig netinformation om globalisering, handel, multinationale selskaber, gæld og Verdensbanken. Hensigten er at vise læseren, hvor hun kan finde supplerende og korrigerende materiale til alt det, der sendes ud fra mere eller mindre officielt hold som Verdensbanken, IMF (International Monetary Fund), WTO osv. Formålet er at vise verden, at der er et alternativ til globaliseringen. Adresser på Attac, Jubilee 2000, Oxfam og U-land DK er naturligvis med foruden en masse, specielt fra England og USA. Hver organisation får en præsentation med på vejen.

Til trods for de redaktionelle mangler vil jeg anbefale bogen som et aktuelt bidrag til globaliseringsdebatten og en udmærket forberedelse til de store internationale konferencer, der finder sted i år.

*Globaliser kampen,
Globaliser håpet. 284 sider
Pris: kr 150 + porto (reduceret pris ved bestilling af flere end 10 eks.)
Bestilling: Send e-post med bestilling til: u-fondet@u-fondet.no*

Adresser

www.svalerne.dk

KØBENHAVN

Svalerne, Østerbrogade 49,
2100 København Ø
Tlf. 35 26 17 47,
giro 8 00 17 74.

FREDERIKSBERG

v/ Hugo Bloch
Gammel Kongevej 172a, 4.tv.
1850 Frederiksberg C

ÅRHUS

Svalerne, Rosengade 24, 1. o.g.,
8000 Århus C
Tlf. 86 12 97 01,
giro 228-1880

ODENSE

Svalerne, Rugårdsvej 101,
5000 Odense C
Tlf. 66 14 59 00,
giro 1 18 67 13

Butikker

KØBENHAVN

Genbrug og ulandsbutik,
Østerbrogade 49, 2100 København Ø
Tlf. 35 42 16 47

Svalernes Loppemarked

Nattergalevej 6, 2400 København NV
Tlf. 35 86 47 78

ÅRHUS

Bazaren - ulandsbutik
Guldsmedgade 8 A, 8000 Århus C
Tlf. 86 18 51 11

ODENSE

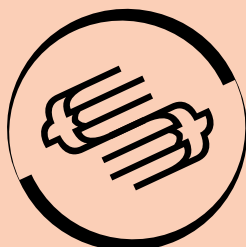
Genbrugsbutik
Rugårdsvej 101, 5000 Odense C
Giro 218-6713. Tlf. 66 14 59 00

Butik Salaam - ulandsbutik
Vintapperstræde 11
5000 Odense C. Tlf. 66 14 13 80

FREDERICIA

Genbrugsbutik
Prinsessegade 61, 7000 Fredericia
Tlf. 75 91 14 84

Frankeres
som brev

U-landsforeningen Svalerne

Østerbrogade 49
2100 København Ø